

› 25 JANUARI 2022

ENERGIEARMOEDE

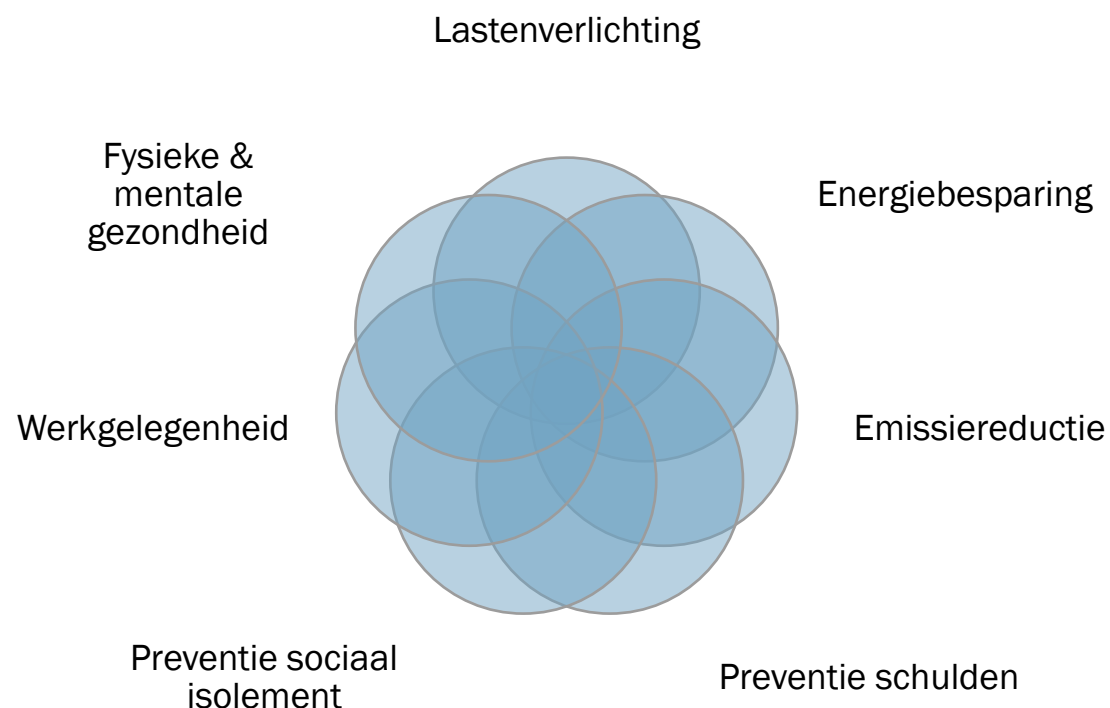
BZK WEBINAR SPECIFIEKE UITKERING ENERGIEARMOEDE

PETER MULDER & KOEN STRAVER

TNO innovation
for life

› BATEN VAN BESTRIJDEN ENERGIE ARMOEDE ZIJN VERMOEDELIJK HOGER DAN DE KOSTEN

› Bestrijden energiearmoede → meervoudige winst

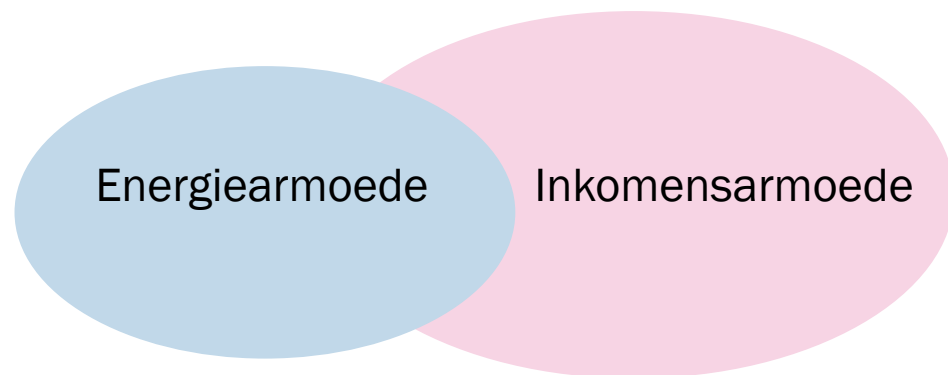


› Internationaal onderzoek: €1 investering in verbeteren energie-efficiëntie van woningen energiearme huishoudens → €2,5 (maatschappelijke) baten.

› WAT IS ENERGIEARMOEDE?

3 DIMENSIES

1. Betaalbaarheid
2. Woningkwaliteit
3. Mee kunnen doen aan de energietransitie



› INDICATOREN

Betaalbaarheid

1. Laag Inkomen & Hoge Energiekosten (LIHK)

Huiskwaliteit

2. Laag Inkomen & huis met relatief Lage Energie Kwaliteit (LILEK)

Variant: onderconsumptie energie/verborgen energiearmoede (LILEK-)

Kunnen deelnemen aan de energietransitie

3. Huis met relatief Lage Energie Kwaliteit & niet zelf kunnen verduurzamen (LEK)

Onderscheid tussen huiseigenaren (eLEK) en huurders (hLEK)

› DEFINITIES

Laag Inkomen

Een besteedbaar (netto) inkomen dat lager is dan 130% van het wettelijk sociaal minimum en een financieel vermogen dat bij de laagste 10% van Nederland hoort.

Hoge Energiekosten

Energiekosten die horen bij de hoogste 50% van Nederland. Zowel gas als elektriciteit.

Huis met Lage Energie Kwaliteit

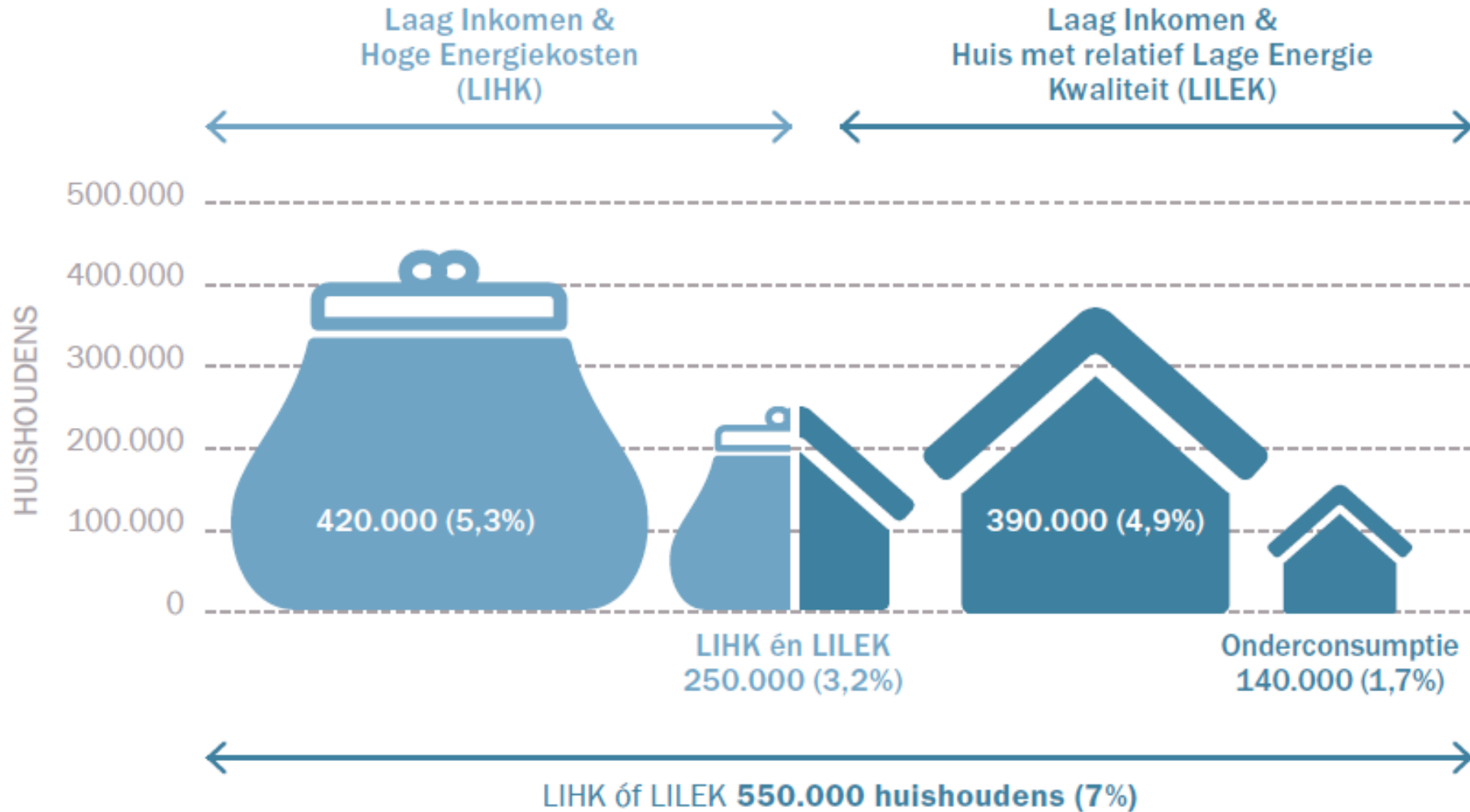
Het mediane energieverbruik in de woningklasse* waartoe het huis behoort is hoger dan het mediane energieverbruik van alle woningen in Nederland.

→ Alle huizen met energielabel D of lager + onderste helft huizen met energielabel C

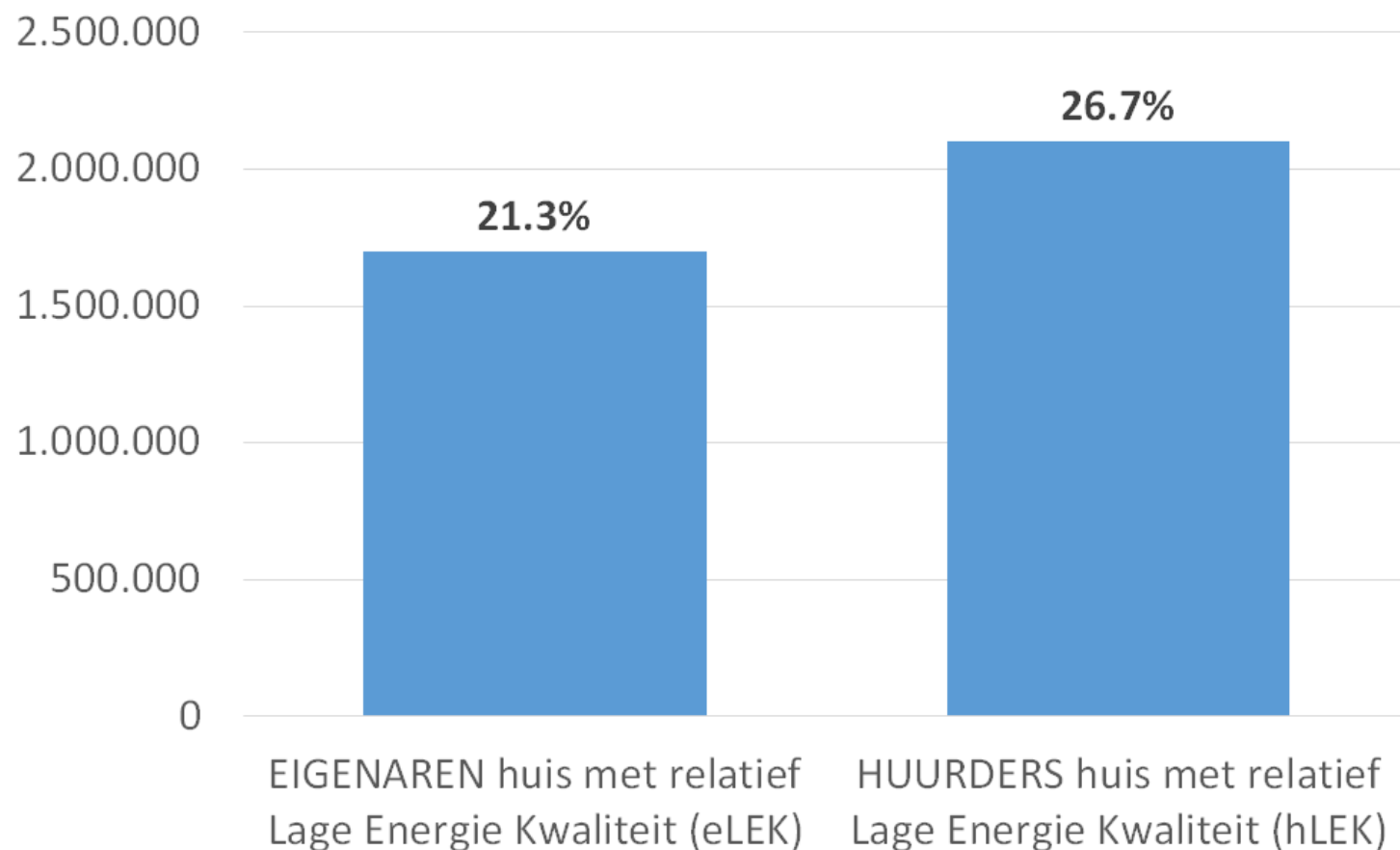
* 440 woningklassen op basis van bouwjaar, woningtype en oppervlakte



HOEVEEL HUISHOUDENS ZIJN ENERGIEARM? BETAALBAARHEID & WONINGKWALITEIT



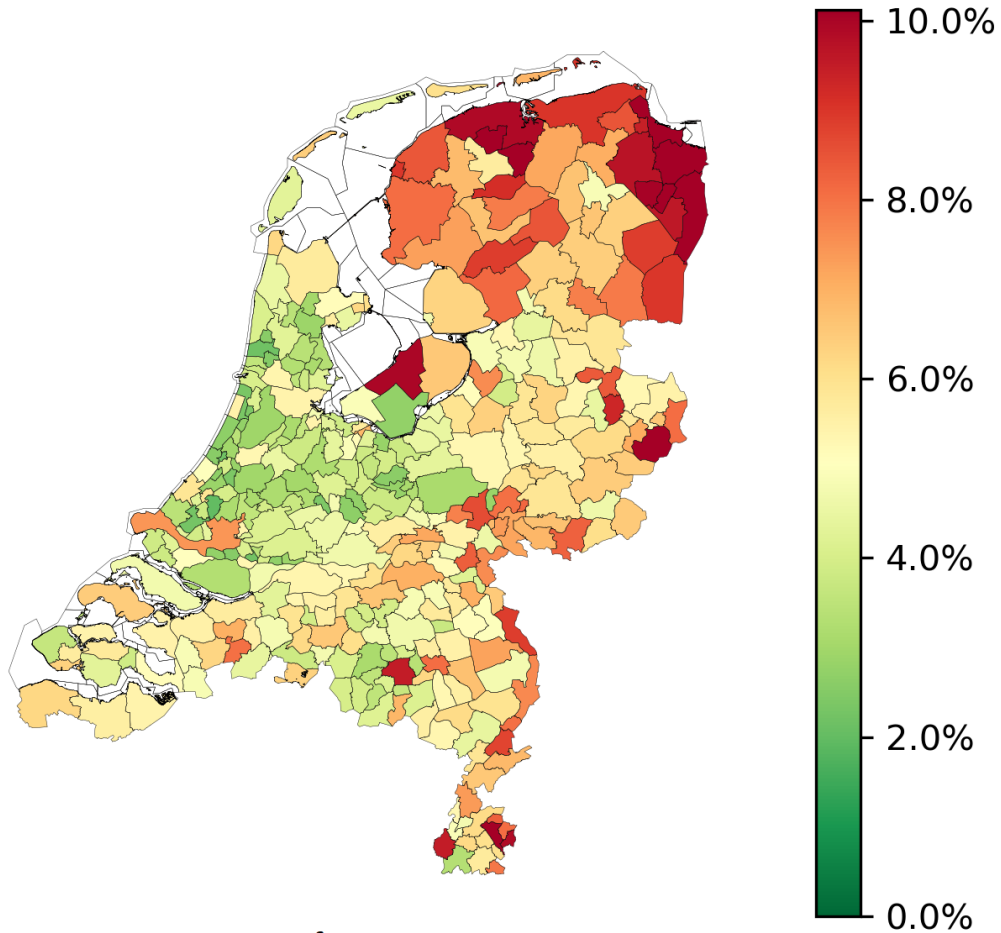
› HOEVEEL HUISHOUDENS ZIJN ENERGIEARM? MEEDOEN AAN DE ENERGIETRANSITIE



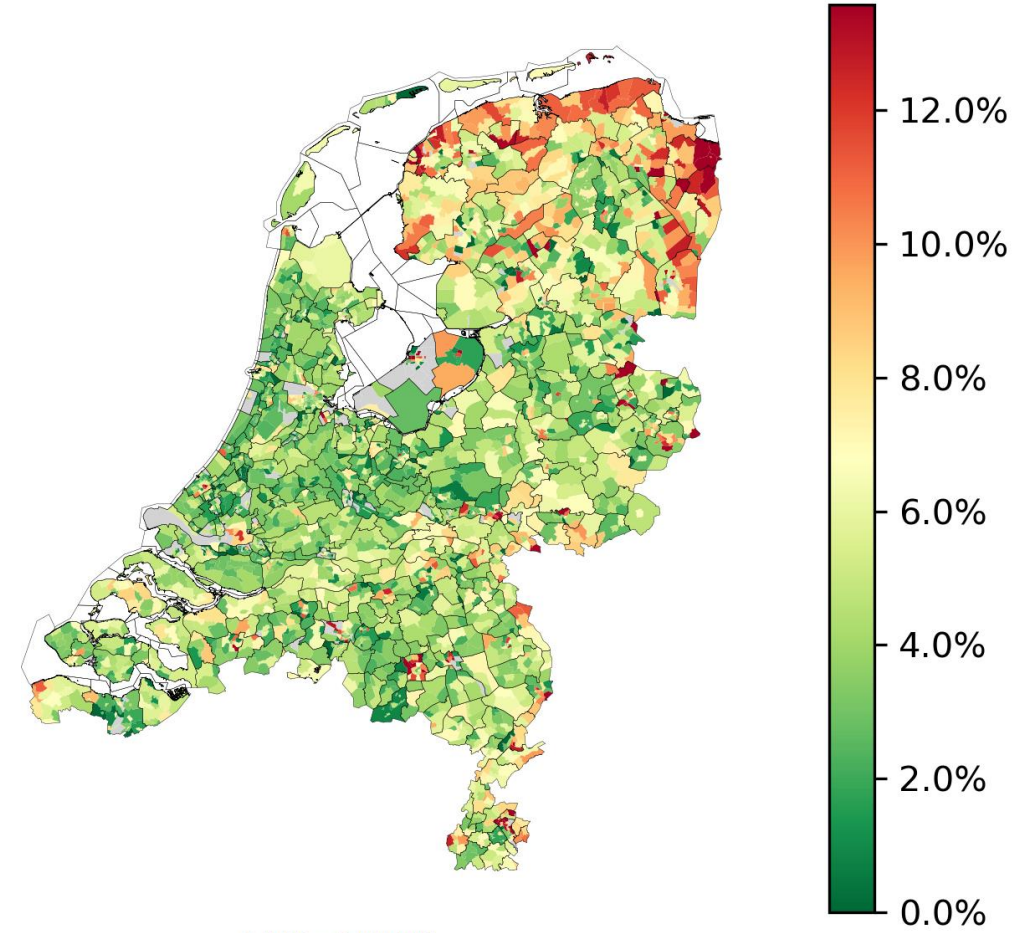
In totaal **3.8 miljoen huishoudens (48%)** in huis met relatief Lage Energie Kwaliteit dat ze niet zelf kunnen verduurzamen

- Meestal niet arm
- Maar deel is kwetsbaar
- Kunnen niet kiezen voor duurzaam

› WAAR WONEN ENERGIEARME HUISHOUDENS? BETAALBAARHEID & WONINGKWALITEIT

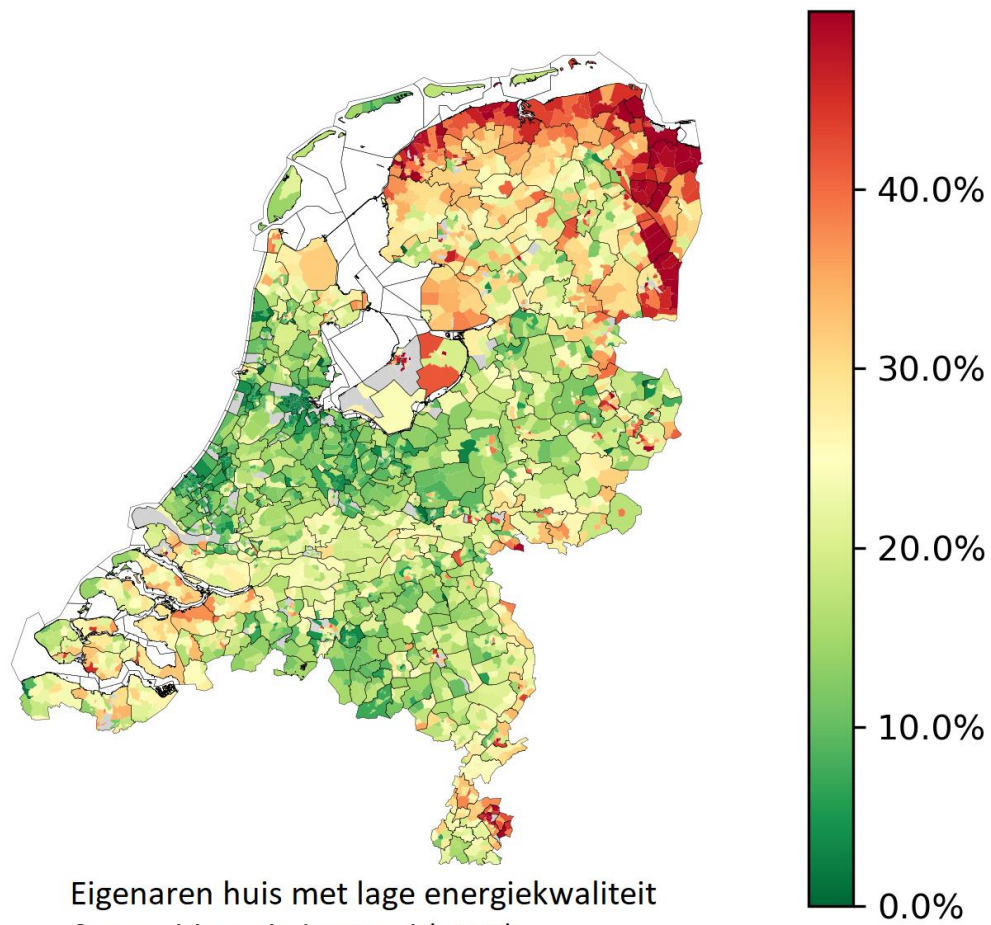


LIHK of LILEK

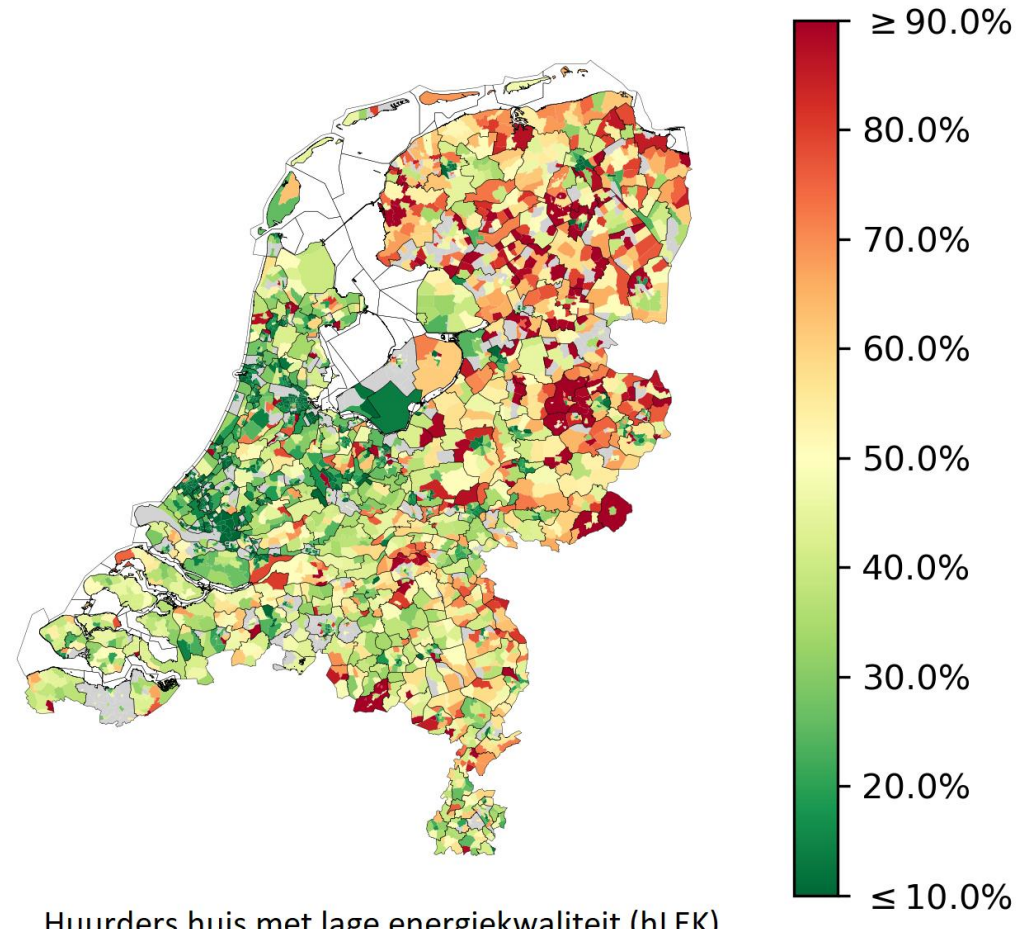


LIHK of LILEK

› WAAR WONEN ENERGIEARME HUISHOUDENS? MEEDOEN AAN DE ENERGIETRANSITIE



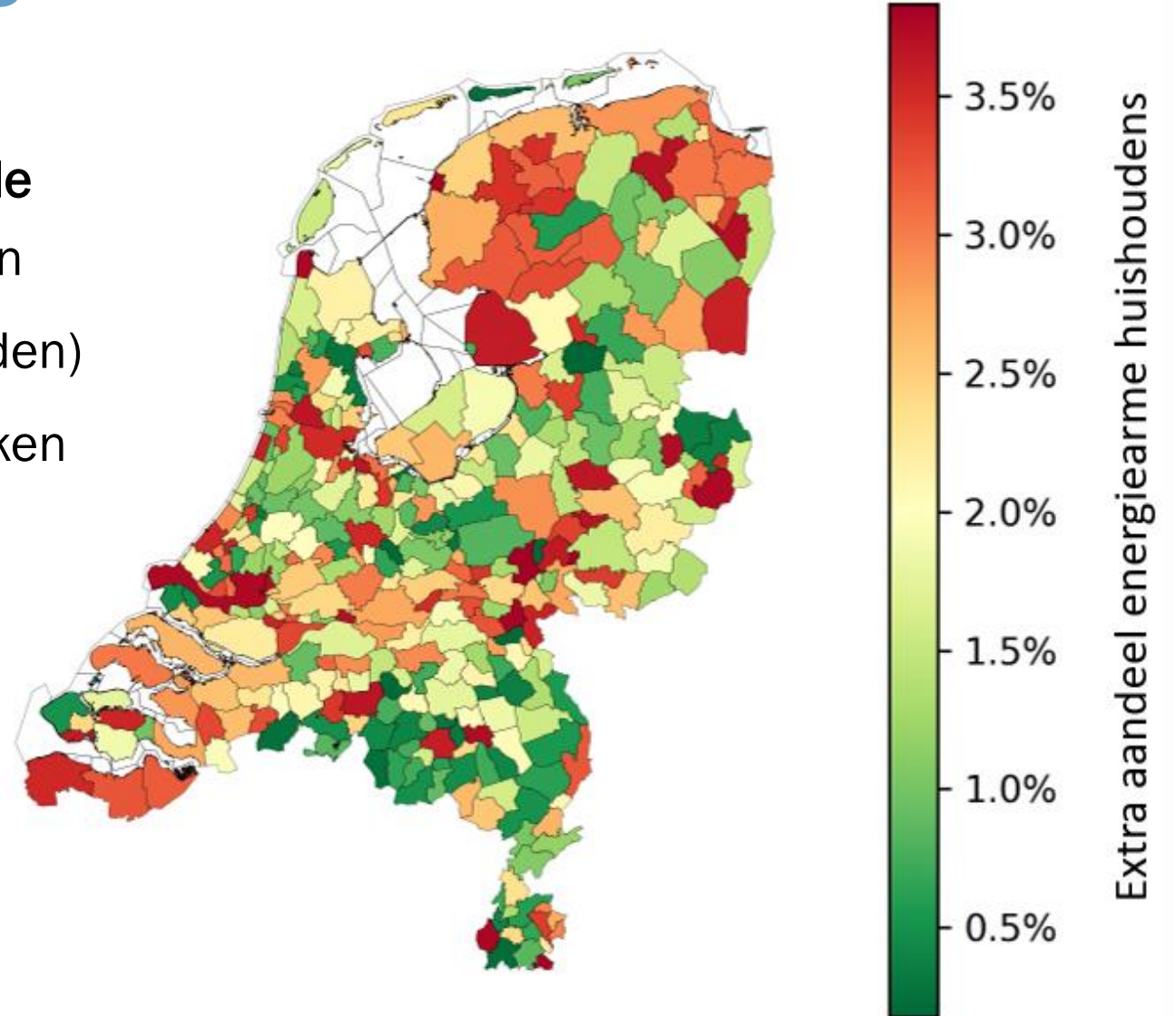
Eigenaren huis met lage energiekwaliteit
& onvoldoende kapitaal (eLEK)



Huurders huis met lage energiekwaliteit (hLEK)

› EFFECT HOGERE GASPRIJS

- › Sterkste toename van energiearmoede
 - › Niet voornamelijk in het Noordoosten
 - › G4, maar ook G40 (middelgrote steden)
 - › Binnen steden in beperkt aantal wijken



› WIE IS ER ENERGIEARM?

- ❖ Oververtegenwoordigd: Eenpersoonshuishoudens en met name eenouder gezinnen.
- ❖ Energiearme huishoudens geven 13-20% van hun inkomen uit aan energie versus 5% gemiddeld voor alle huishoudens.
- ❖ 75% woont in een corporatiewoning, 12% huurt particulier; 13% heeft koopwoning
- ❖ Inkomen: 40% bijstand/sociale voorziening, 40% pensioen



› HOE KUNNEN GEMEENTEN DEZE HUISHOUDENS VINDEN?

- › Kaarten van TNO. Zie <https://energy.nl/thema/energiearmoede> (kijk onder ‘volledige tekst’)
- › Datasets van TNO op **wijkniveau** (zie [Energiearmoede - Energy.nl](#)):
 - › Details % energiearmoede (LIHK, LILEK, LILEK-, LIHK óf LILEK, LIHK én LILEK, etc)
 - › Focus op LILEK (*beste*), of LIHK óf LILEK (*ruim*), of LIHK én LILEK (*strikt*)
 - › Achtergrondkenmerken energiearme huishoudens:
 - › Huishoudkenmerken: niveau en bron inkomen, gezinssamenstelling, etc
 - › Woningkenmerken: bouwjaar, type woning, eigendomstatus, etc
- › Op **straatniveau**:
 - › ‘Laag inkomen’ kan je bij benadering afleiden uit WOZ-waarde/m²
 - › ‘Energiekwaliteit’ kan je bij benadering afleiden uit energielabels

Zie DEGO site van VNG:

<https://dego.vng.nl/>

[Datavoorziening Energietransitie
Gebouwde Omgeving \(vng.nl\)](#)

› **SUGGESTIE: ONTWIKKEL EEN BESLISBOOM**

- › Heeft de wijk een rode kleur op de TNO kaart?
- › Is er sprake van een lage WOZ-waarde/m² ?
- › Is het bouwjaar < 1980?
- › Is het langer dan 10 jaar geleden gerenoveerd?

→ Zie TNO kaarten & data: <https://energy.nl/thema/energiearmoede>

→ Zie DEGO site van VNG: <https://dego.vng.nl/>

› TENSLOTTE: VERBINDEN, VERSTERKEN & VERANDEREN

› Verbinden

- › Wijkinitiatief, welzijnsorganisaties, opbouwwerkers, woningcorporaties
- › Gemeentelijke afdelingen (wonen, W&I, armoede, energie), gemeenten onderling

› Versterken

- › Wat is er al in de wijk?
- › Wie komt er al achter de voordeur?
- › Welke samenwerkingen verdienen meer tijd of middelen?

› Veranderen

- › Welke doelgroepen zijn kwetsbaar en helpen we nog niet?
- › Welke organisaties zitten nog niet op energie, welke nieuwe samenwerkingen moeten er komen, welk beleid moet er komen?

› **DANK VOOR UW AANDACHT**

Peter Mulder, p.mulder@tno.nl

Koen Straver, koen.straver@tno.nl

www.tno.nl Hoe voorkomen we energiearmoede? | TNO

www.energy.nl Feiten over energiearmoede in Nederland | Energy